

Тетяна Володимирівна Ткаченко – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики мистецької освіти, понад 30 років член Національної спілки театральних діячів України. Лауреат міжнародних конкурсів вокалістів. Більше 30 років педагогічного стажу. Підготувала більш ніж 30 концертних програм.

Викладає:

Освітній рівень «Бакалавр»: Педагогічна підготовка;

Освітній рівень «Магістр»: Методика викладання спеціальних дисциплін у ВНЗ.

Третій освітній рівень : Введення у педагогічну практику; Філософія мистецької освіти.

Індивідуальні заняття з педагогічної практики у студентів академічного співу 3-го, 4-го, 5-го курсів.

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=Lm9-00UAAAAJ&hl=en&oi=sra>

<https://orcid.org/0000-0002-5004-7179>

контакт: tvt67@ukr.net

Коротка біографія:

В 1974 році закінчила Дніпропетровське державне театральне училище ім. М. І. Глінки.

У 1984 закінчила музичний факультет Ташкентського театрального художнього інституту ім. А. А. Островського.

2001-го року захистила кандидатську дисертацію.

В 2002 році отримала вчене звання доцента.

У 2010-му році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук на тему «Теоретико-методичні основи формування вокально-звукової культури майбутнього вчителя музики у процесі професійної підготовки», під керівництвом академіка НАПН України В. П. Андрущенко.

В 2012 році отримала вчене звання професора.

Наукові досягнення:

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць, серед яких 3 монографії, 5 навчальних посібників, 2 хрестоматії, 8 методичних настанов, статті в українських та зарубіжних виданнях.

Наукові праці

Ткаченко Т.В. Застосування вокалотерапії в освітньому процесі педагогічного вузу //К. Науковий часопис, серія 14 Теорія і методика мистецької освіти, випуск 15; зб наук 2013р, с.198-202

Ткаченко Т.В. Особливості спортивного навантаження студентів-музикантів. //Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім.Володимира Гнатюка, серія Педагогіка 2013р, с.258-262

Ткаченко Т.В. Музикотерапія і її внесок в оздоровчу, виховну і моральну функцію молоді// Щомісячний науково-педагогічний журнал Молодь і ранок № 4(87) квітень 2012р

Ткаченко Т.В. Значення засобів вокально-сценічної майстерності у формуванні професійних якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва //”Мистецька освіта” Історія,теорія, технологія. Збірник наукових праць. Харківський ХНПУ ім Г.С.Сковороди 2014р с244-260

Ткаченко Т.В. Вокально-сценічна культура студентів мистецьких факультетів педагогічних ВУЗів, як основа формування особистості майбутнього викладача. Ткаченко Т.В. //Мистецька освіта” Історія, теорія, технологія. Збірник наукових праць. Харківський ХНПУ ім. Г.С.Сковороди 2016р с,45-53

Ткаченко Т.В. Духовна культура як важливий чинник у становленні особистості майбутнього діяча мистецтв // Кропивницький державний університет ім. В.Вінниченко Наукові записи, серія Філологія, в наборі 2018р.

Ткаченко Т.В. Методичні рекомендації з науково-педагогічної практики; для студентів академічного співу 1- 5 курсів (с, 140).

Формування вокально-сценічної культури студентів мистецьких факультетів педагогічних ВУЗів (МОНОГРАФІЯ) Харків ХДПУ ім Г.С.Сковороди 2016, 307 стор
Ткаченко Т.В.

Опорні курси лекцій

1. Ткаченко Т.В. Введення у педагогічну практику. ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків-2021 107с.

2. Ткаченко Т. В. Методологічні засади професійної підготовки музиканта. ХНУМ ім. Котляревського. Харків-2021 99 с.

Навчальні програми

1. Ткаченко Т.В Введення у педагогічну практику// ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків 2021р. 22 с.

2. Ткаченко Т.В Методологічні засади професійної підготовки музиканта// ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків 2021р. 28 с.

3. Ткаченко Т.В Педагогічна підготовка // ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків 2021р. 30 с.

4. Ткаченко Т.В Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ // ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків 2021р. 34 с.

Науково – методичні матеріали

1. Ткаченко Т.В. Матеріали науково-методичної конференції кафедри вокальної культури та сценічної майстерності вчителя на тему: «Вплив вокалотерапії на ораторське мистецтво особистості»// ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків 2015. 54 с.

2. Ткаченко Т. В. Науково-методичні матеріали для студентів – магістрів та викладачів вищих педагогічних навчальних закладів// ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків 2014. 111 с.

Монографії і навчальні посібники

1. Ткаченко Т. В. Теоретико-методичні засади професійної культури вчителя музики й співу : монографія / Т. В. Ткаченко. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2008. - 323 с.
2. Ткаченко Т. В. Вокально-звукова культура музики: сутність, структура //Актуальные вопросы обучения музыкальному искусству: монография под редакцией проф. Михаличенко О. В. – Бо Басен 2021 с. 151-180.
3. Ткаченко Т. В. Основи формування професійно-педагогічної культури вчителя музики й співу : навчально-методичний посібник / Т. В. Ткаченко. - Харків : ПП «Нове слово», 2005. - 240 с.
4. Ткаченко Т.В. Формування професійно-педагогічної культури вчителя музики й співу // монографія. Харків-2008 323с.
5. Ткаченко Т. В. Постановка голосу як складова вокально-звукової культури майбутнього вчителя музики : посібник / Т. В. Ткаченко. - Харків, 2009. - 340 с.
6. Ткаченко Т. В. Теоретико-методичні основи педагогічної практики майбутнього вчителя вокалу: навчально-методичний посібник. – Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2020. – 363 с.

Статті в наукових Фахових виданнях

1. Ткаченко Т.В. Виховання в студентів потреби в постійному самовдосконаленні як умови їх професійної підготовки / Т. В. Ткаченко. Теорія і практика педагогічного процесу : зб. наук. праць. - Харків : Обл. метод. каб. учбових закладів мистецтва і культури, 2000. - с. 140-144.
2. Ткаченко Т.В. Володіння вміннями психотехніки - важливий фактор у професійному зрості вчителя музики / Т. В. Ткаченко // Проблеми педагогічного забезпечення навчального процесу : зб. наук. праць, - К. Науковий світ, 2001. - с.152-158.
3. Ткаченко Т.В. "Творчість - провідна якість особистісного компонента професійно-педагогічної культури вчителя // Педагогіка та психологія : зб. наук. праць. - К.: КДПУ, 2001. - Вип. 18. - Ч. 1.- с. 107-110.
4. Ткаченко Т. В. Пісенна спадщина Григорія Савича Сковороди / Т. В. Ткаченко // Педагогіка та психологія: зб. наук. Праць / за заг. Редакцією акад.
5. І.Ф. Прокопенка, чл.-кор. В.І. Лазової. - Харків: ХДПУ, 2001. - Вип. 19. -- Ч.1. 164 с. с. 45-48.
6. Ткаченко | Т.В. Техніка з дихання | як елемент педагогічної майстерності / Т. В. Ткаченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, - Харків : ХДАДМ, 2002. – Вип. 3.- с.26-31.
7. Ткаченко Т.В. Використання надбань Г. С. Сковороди у вокально-педагогічній підготовці української молоді / Т. В. Ткаченко // Теорія та методика навчання та виховання : Зб. наук. праць. - Харків : ОБС, 2002. - Вип. 9.-с. 71-76.
8. Ткаченко Т.В. Формування готовності до професійної діяльності вчителя через ситуацію успіху / Т. В. Ткаченко // Соціально-педагогічні аспекти професійного навчання : зб. наук. праць. - К. : Науковий світ, 2002. - с. 175-180. - (Проблеми сучасного мистецтва і культури).
9. Ткаченко Т.В. Професійна підготовка та інноваційні процеси у навчально-виховних закладах / Т. В. Ткаченко // Проблеми сучасного мистецтва і культури. - Харків : Стиль-Іздат, 2004. -- с. 163 - 175.
10. Ткаченко Т.В. Методологічні засади формування професійно-педагогічної культури майбутнього вчителя музики й співу / Т. В. Ткаченко // Професійна підготовка та

інноваційні процеси у навчально-виховних закладах : зб. наук. праць. - Харків : Стиль-Іздат, 2004. - с. 173-185.

15. Ткаченко Т.В. Сутність педагогічної техніки вчителя музики // Підвищення готовності майбутніх фахівців до інноваційної педагогічної діяльності : зб. наук. праць. - Харків : Стиль-Іздат, 2005. - с.214-223.

16. Ткаченко Т.В. Методи постановки голосу як засіб арттерапії / Т. В.Ткаченко // Проблеми підготовки викладачів до здійснення завдань сучасної освіти : зб. наук. праць. - Харків : Стиль-Іздат, 2006. - с. 209-222.

17. Ткаченко Т.В. Уміння психотехніки як засіб професійної підготовки майбутнього вчителя / Т.В. Ткаченко // Педагогічні засади сучасної професійної підготовки у вищих навчальних закладах : зб. наук. праць / Харків: Стиль-Іздат, 2006. - с. 305-311.

18. Ткаченко Т. В. Методи вокального розвитку майбутнього вчителя на заняттях з постановки голосу / Т. В. Ткаченко // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія та методика мистецької освіти. - Вип, 5. (010) - К., 2007.- с. 64-67.

19. Ткаченко Т.В. Роль і значення української народної пісні у вихованні особистості / Т. В. Ткаченко // Професійна підготовка – вимоги сьогодення : зб. наук. праць, - Харків: Стиль-Іздат, 2007. - с. 255-262.

20. Ткаченко Т.В. Використання особистісно-орієнтованих технологій на заняттях з постановки голосу / Т. В. Ткаченко // Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка : збірка наукових праць. - Харків: Стиль-Іздат, 2008. - Вип. 11. - с. 348 - 353,

21. Ткаченко Т.В. Вокально-сценічні дисципліни як складові професійного становлення майбутнього вчителя музики / Т.В.Ткаченко / Вісник Луганського / національного університету ім. Т.Г.Шевченка. Педагогічні науки. - Луганськ : ЛНУ ім. Т.Г. Шевченка, 2008. - Вип. 11 (174). с. 272-282,

22. Ткаченко Т.В. Темперамент студентів / музично-педагогічних спеціальностей як чинник виконавської діяльності / Т. В. Ткаченко / Педагогіка та психологія: 36. наук. праць. - Харків: ХНІУ ім. Г.С. Сковороди, 2008. - Вип. 34.- с. 129-138.

23. Ткаченко Т.В. Артистизм як складова професійних умінь майбутнього вчителя музики й співу / Т. В. Ткаченко // Молодь і ринок : щомісячний науково-педагогічний журнал. - Дрогобич : ДЕКУ ім. І. Франка, 2009, с.62-66.

24. Ткаченко Т.В. Специфіка викладання фізичної культури на музично-педагогічних факультетах/ Т.В. Ткаченко // Молодь і ринок. Вип. 12 (59). – К. 2009. С.47-52.

25. Ткаченко Т.В. Вокально-сценічна майстерність як основа формування особистості майбутнього вчителя музики / Т.В. Ткаченко // Наукові записки: [Збірник наукових статей]. / М-во України Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, укл. Л.Л. Макаренко. -К. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. Серія «Педагогіка та історичні науки. Вип. 79. БХХІХ (79), - с.176-186,

26. Ткаченко Т.В. Духовна культура як важливий чинник у становленні особистості майбутнього вчителя музики / Т. В. Ткаченко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: збірник наукових праць. - К.: КНЛУ, 2009, Вип. 39. - с. 138-142.

27. Ткаченко Т. В. Формування творчих здібностей майбутніх вчителів музики засобами вокально-звукової культури / Т. В. Ткаченко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : збірник наукових праць. - КО КНЛУ, 2009. - Вип. 40. С. 64-68.

Науково-методичні матеріали

1. Ткаченко Т. В. Дидактичні матеріали до індивідуальних занять з постановки голосу / Т.В. Ткаченко. – Харків : АА «Нове слово», 2005. – 32 с.

2. Ткаченко Т.В. Постановка голосу: навчальна програма для студентів музично-педагогічних факультетів педагогічних університетів. - Харків : ПП «Нове слово», 2005. – 20с.

28.31. Ткаченко Т.В. Науково-методичні матеріали з постановки голосу / Т. В. Ткаченко. – Харків ХНУМ ім. Г.С. Сковороди; СПДФО Ізраїлев Є. М., 2007. – 40 с.

29. 32. Ткаченко Т.В. Методичні рекомендації з курсу «сценічної майстерності» / Т. В. Ткаченко – Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2008 – 78 с.
30. 34. Ткаченко Т.В. Методика викладання вокалу / Т. В. Ткаченко. – Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2008 – 48 с.
31. 35. Ткаченко Т.В. Методи самостійної роботи студентів заочної форми навчання з постановки голосу / Т. В. Ткаченко // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. «Проблеми удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя музики в умовах впровадження інноваційно-освітніх технологій», (Суми, 13-14 травня 2008 р.). - К. : КНЛУ ; СумДПУ, 2008. - Вип. 35. - С. 167-170.
32. 36. Ткаченко Т.В. Методичні рекомендації до проведення олімпіади зі спеціальності «Музичне мистецтво», Напрямок фахової підготовки «Вокально-хорова підготовка вчителя музики»: для студентів музично-педагогічних факультетів / Т. В. Ткаченко, О. В. Васильєва, В. В. Королєвський, В. В. Тушева. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2008. - 40 с.
33. 37. Ткаченко Т.В. Естрадний спів: методичні рекомендації для студентів денної та заочної форми навчання / Т. В. Ткаченко. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2009. - 47 с.
34. 38. Ткаченко Т.В. Практикум викладання вокалу / Т. В. Ткаченко. - Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2009. – 30 с.
35. 39. Хрестоматія з постановки голосу (пісні шкільного репертуару) / уклад. Т. В.Ткаченко. - Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2009. – 150 с.
36. 40. Ткаченко Т.В. Ситуація успіху та її роль у професійному рості особистості / Т. В. Ткаченко // Світова музична культура і фахова підготовка вчителя: збірка наукових праць викладачів музично-педагогічного факультету ХНПУ ім. Г.С. Сковороди за матеріалами конференції «Актуальні проблеми підготовки з майбутніх учителів музики, світової художньої культури, хореографії», 16 березня 2001 р. - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2001. -с.42-45.
37. 41. Ткаченко Т.В. Особистісні технології навчання в професійній підготовці студентів // Матеріали другої Міжнародної наукової конференції. -Одеса: Сучасні технології вищої освіти, 2003. - с. 62 - 64.
38. 42. Ткаченко Т.В. Методи педагогічного керування сприйманням художніх творів / Т. В. Ткаченко, Т. П. Агапова // Сучасні наукові дослідження. Т.9 Педагогічні науки: матеріали 1 Міжнародної науково-практичної конференції. - Дніпропетровськ, 2006, - с. 25-29.
39. 43. Ткаченко Т. В. Вокально-хорове восприятіє: суцність и структура /Т.В.Ткаченко // Модернізація дирижерсько-хорової підготовки учителя музики в системі професійного образования: матеріали: III Междунар. науч. практич. конф. Ч. II / под ред. М. В. Крєвсун. - Таганрог : Ступенец, 2007. - с. 163 - 170.
40. 44. Ткаченко Т.В. Г.С. Сковорода - новатор в галузі вокальної педагогіки / Т. В. Ткаченко // Науковий вісник, Серія «Філософія». Вип. 29. - матеріали науково-практич. конференції. - Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2008.- . 88-91.
41. 45. Ткаченко Т.В. Естетичне виховання в педагогічній системі В. О. Сухомлинського / Т. В. Ткаченко // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук, праць за матеріалами наук.-практ. конф. «Гуманістичні обрії В. О. Сухомлинського», (Харків, 25 вересня 2005 р.). - Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2008. - Вип. 21.- с. 147 – 149.
42. 46. Ткаченко "Т.В. Духовна культура - як основа формування особистості вчителя музики / Т. В. Ткаченко // Майбутні проблеми світової науки - 2008 : матеріали ГУ Між нар. наук.-практ. конф. «Майбутні проблеми світової науки - 2005», (Софія, 17-25 грудня 2008)Лом 14: Філологічні науки. Музика та життя. -- Софія: Бял ГРАД-БГ ООД, 2008. - с. 84-90,
43. 47. Ткаченко Т.В. Методи формування звукової культури на уроках з постановки голосу / Т. В. Ткаченко // Майбутні проблеми світової науки – 2008 : матеріали ТУ Між нар. наук.-практ. конф. «Майбутні проблеми світової науки - 2008», (Софія, 17-25 грудня 2008).Том 15. Філологічні науки. Музика та життя. - Софія: Бял ГРАД-БГ ООД, 2008. - с. 79-83.
44. 48. Ткаченко Т.В. Формування звукової культури мови як основи професійного становлення педагога / Т.В. Ткаченко // Музика і життя -2008/2009 ; матеріали ТУ Міжнар. наук.-практич. конференції, 27 грудня 2008 – 05 січня 2009 р. Серія 12. Педагогічна наука в житті людства та спорту. - Прага: Наука і освіта, 2009, - с.70-74.
45. 49. Ткаченко Т.В. В.О. Сухомлинський щодо значущості музики й співу в гармонійному розвитку

- особистості / Т.В. Ткаченко // Стратегічні питання світової науки - 2009: матеріали У Міжнар. наук-практич. конференції, 7-15 лютого 2009 р. Серія 9. Філологічні науки, психологія та соціологія, музика. - Пршемисль: Наука і освіта, 2009. - с.84-86.
- 46.50. Ткаченко Т.В. Самостоятельная работа студентов в классе индивидуальних занятій по постановке голоса / Т. В. Ткаченко // Наукова думка інформаційного століття - 2009 : матеріали МУ Міжнар. наук-практич. конференції, 7-15 березня 2009 р. Т. 1, Педагогічні науки. Музика і життя. - Пршемисль: Наука і освіта, 2009. - с. 60-62. голосу / Т. В. // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб. наук. праць за матеріалами.
47. 51. Ткаченко Т. В. Виховання моральної культури студентів як основа формування особистості майбутнього вчителя музики // Наукові записки // Випуск 95. Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова 2011р. 225 с.
48. 52. Ткаченко Т. В. Музично-педагогічна підготовка вчителів засобами сценічної майстерності // Збірник наукових праць «Педагогічний альманах». Випуск 11 // Південно український регіональний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів. Херсон - 2011 102 с.
49. 53. Ткаченко Т.В. Особливості викладання естрадного вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України// Молодь і ринок// Випуск 1(72). січень 2011р. 97 с.
50. 54. Ткаченко Т.В. Методи самостійної роботи з постановки голосу для студентів заочного відділення на музично-педагогічних факультетах// Молодь і ринок// Випуск 5(76). Травень 2011р. 30 с.
51. 55. Ткаченко Т.В. Музикотерапія і її внесок в оздоровчу, виховну і моральну функцію молоді//Молодь і ринок// Випуск 4(87). Квітень 2012р. 17 с.
52. 56. Формування моральної культури студентів музично-педагогічного факультету як компоненту професійної культури майбутнього вчителя музики//Проблеми трудової та професійної підготовки. Випуск 15, серія 13. Січень 2011. «Науковий часопис» НПУ ім. М.П. Драгоманова. Київ–2011р. 166 с.
53. 57. Сутність самостійної роботи у класі постановки голосу у процесі професійної підготовки вчителя музики.//Теорія та методика навчання та виховання// збірник наукових праць. Випуск 27. ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Харків – 2011р. 162 с.
54. 58. Ткаченко Т.В. Особливості спортивного навантаження студентів-музикантів// Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Тернопіль – 2011р. 258 с.
55. 59. Ткаченко Т.В. Звукова культура мови як основний компонент педагогічної культури вчителя//збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика» //Випуск 8 м. Кам'янець-Подільський – 2011р.
57. 60. Ткаченко Т.В. Духовна культура як важливий чинник у становленні особистості майбутнього вчителя мистецтва//Наукові записки «PEDAGOGICAL SCIENCE EDITION 173» Кропивницький – 2018р. 53 с.
58. 61. Ткаченко Т.В. Шумська О.О. Підготовка студентів-ансамблів до концертного виступу// ВІСНИК університету імені Альфреда Нобеля, серія Педагогіка і психологія// Випуск 1(19) 2020р.
59. 62. Ткаченко Т. В., Шумська О. О. Особливості підготовки студентів мистецьких спеціальностей до самостійної роботи над музичним твором. // Science and education: problems, prospects and innovations. Kyoto, Japan – 2020 р.
60. 63. Ткаченко Т. В. Шумська О. О. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти мистецьких спеціальностей//Наукові записки

серія педагогічні науки «PEDAGOGICAL SCIENCE EDITION 195»/ Кропивницький – 2021р. 73 с.

61. 64. Ткаченко Т. В. Вокально-сценічна культура студентів мистецьких факультетів педагогічних вузів як основа фортування особистості майбутнього викладача музичного мистецтва//Збірник наукових праць «Мистецька освіта: історія, теорія, технології» // Art education: history, theory, technology// Харків – 2016р. 45 с.

62. 65. Ткаченко Т. В. Данченко Ірина, Валентина Тюріна. Формування цифрової компетентності студентів закладів вищої освіти// EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society. Issue3(I) 2020р. 100 с.

63. 66. Ткаченко Т. В. Педагогічна практика як складова професійної підготовки майбутнього митця// II Міжнародна науково-практична дистанційна конференція //SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS //15-17 вересня 2021 р. у м. Токію, Японія.

64. 67. Ткаченко Т. В. Вокалотерапія та її внесок в оздоровчу та морально-естетичну функцію особистості // Сучасні парадигми музики, театру та мистецької освіти// Міжнародна наукова-практична конференція// ХНУМ імені І.П. Котляревського. Харків 2020р. 7 с.

65. 68. Ткаченко Т.В. Роль духовної культури у становленні особистості майбутнього діяча мистецтва//Міжнародна науково-практична конференція// ХНУМ імені І. П. Котляревського. Харків. Жовтень - 2019р.